

Katedra sociálních věd UPa
Sociální antropologie
Protokol o hodnocení bakalářské práce
Posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Kristýna Věnečková

Název práce: ÚSTÍ BEZ HAZARDU: OBČANSKÁ INICIATIVA BOJUJÍCÍ ZA ZRUŠENÍ HAZARDU

Vedoucí práce: PhDr. Michal Tošner, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem práce a výzkumnou otázkou bylo zkoumání příčin, proč se lidé zapojují do aktivistických hnutí a jaké jsou jejich následné zkušenosti a poznatky. Druhou otázkou bylo „jaký vliv má sociální kapitál na občanskou participaci občanů?“ (s. 9). Cíl práce se podařilo naplnit v míře uspokojivé.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Oceňuji narativní a reflexivní úvod práce, který čtenáře uvede do zkoumaného prostředí a vztahu výzkumnice k němu. Osobní vztah v kombinaci s ponurým étosem reprezentace rodného města mi asociovalo slavné práce jako *Deník návratu do rodného kraje*. Konstrukce negativního obrazu města různými iniciativami se stala východiskem pro výzkum v domácím prostředí (*anthropology at home*) a zároveň formou auto-antropologie. Ačkoli je takový postup dnes ve výzkumu přijímaný, studentka neužívá žádný z relevantních zdrojů, který tento způsob formulují a charakterizuje jeho výhody i nevýhody.

Studentka se údajně z důvodů neprostupnosti trénu vyhnula nacionalistickému místnímu hnutí *Generace identity* a zaměřila se na hnutí *Ústí BEZ hazardu*, které zkoumala formou aktivní participace po dobu sedmi měsíců. Z hlediska obsahu popis vstupu do prostředí není zcela uspokojivý. Např. není jasné, zda prováděla výzkum skrytý nebo otevřený. Během dalšího líčení vychází najevo, že autorka vychází z vlastního aktivního zapojení do občanské iniciativy formou dobrovolnictví. Nástrahy a úskalí spojené s touto pozicí výzkumníka také výslovně nereflektuje. Kromě představení způsobu participace uvádí obecné zákonné rámce pro petice a místní referenda. Ze sekundární literatury uvádí velmi obecné charakteristiky občanských iniciativ ve vztahu k sociálnímu a také kulturnímu kapitálu. Za zajímavý považují postřeh o nadreprezentování středních vrstev v občanském aktivismu (s. 17).

Popis samotného sběru popisů je představen formou barvitého vyprávění. Místy je velmi úsměvný, zvláště, že v rámci výzkumu v akci figurují její osobní přátelé, sousedé a rodina. Obsahuje i prvky auto-antropologie, když výzkumnice sama komentuje pocity vlastní důležitosti, které v ní vyvstávaly v důsledku zapojení do aktivismu.

Téměř beletristické líčení interakcí kolem sběru podpisů se příliš soustředí na autorčiny snahy získat co nejvíce podpisů a způsobů přesvědčování jednotlivých občanů a méně však zhodnocuje souhlasné nebo odmítavé postoje. Ty jsou uváděny pouze v jejich idiosynkrasii a postrádám snahu o skutečné vytváření a vyhodnocení dat. Absence tohoto postupu je navíc v kontrastu k detailnímu a málo relevantnímu popisu průběhu hlasování během referenda včetně zařízení místnosti a chování členů komise. Z anekdotického popisu nevyplývá nic podstatnějšího, než že účast u referenda nebyla uspokojivá. Výsledky referenda jsou pak hodnoceny jako nedostatečné, avšak přesto ukazují, že se formuje „kritické množství“, které aktivně vyjádřilo vůli k zákazu hazardu v Ústí nad Labem. Ačkoli práce cituje Bělohorského, jím tematizovaný pojem (ne/dostatečného) kritického množství není využit. Není využito ani pojmu sociálního kapitálu k vysvětlení výsledků hlasování.

Následné rozhovory s dobrovolnicí a zakladatelem hnutí *Ústí BEZ hazardu* dílčím způsobem reprezentují „pohled aktivistů“ na hazard v Ústí. Sociálního kapitál je zde zohledňován jen nepřímo a záměr postižení vazeb mezi aktivismem a specifickým kapitálem není důsledněji naplňován. Druhotně se zde dozvídáme o sociálním dění kolem heren. Sama výzkumnice vlastní výzkum v prostředí heren ani náznakem neprovádí. Apriorně negativní, hodnotově zaujatý postoj proti hernám nereflektuje a přejímá ho bez vlastní reflexe. Závěr do jisté míry kompenzuje uvedenou nedostatky a pozitivně hodnotím postřeh o spojení marginalizované romské identity s negativním pojetím hazardu jako nástroj dalšího marginalizování Romů. Práci jako celek tedy doporučuji k obhajobě.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Po formální stránce má práce několik nedostatků. Mezi nepřilíš zvládnuté stránky práce patří grafické zpracování obsahu či odsazování odstavců. Uvozovky nejsou používány vždy náležitě, poznámky pod čarou postrádají náležitou interpunkci. Interpunkční chyby jsou hojné v celém textu a taktéž na několika místech řada hrubých chyb. Nezvýrazňuje řádně názvy institucí kurzívou, neuvádí názvy v uvozovkách apod. Ačkoli je práce z hlediska stylu v některých místech napsána velmi čtivě, z hlediska jazykového obsahuje chyby ve větných vazbách a členění.

Odborná literatura je velmi sporadická, přesto, že pro zpracování tématu se nabízí řada relevantních zdrojů. Odborný text, který je pro práci klíčový, jako např. Vassalové text o vazbě mezi sociálním kapitálem a aktivismem je kratší studie, která navíc není v seznamu literatury řádně uvedena. Seznam literatury nectí důsledně bibliografickou normu. Méně formální uvádění odborných zdrojů je odůvodňováno stylistickými důvody, což je přesvědčivé jen částečně. Parafráze bez bližšího určení, není možno ověřit autorkou uváděná tvrzení ve vztahu ke zdroji. Zcela neuspokojivé je nakládání s elektronickými zdroji, na něž je dokazováno pouze v poznámkách pod čarou a to bez uvedení autory, názvu textu a datace vyhledání. Dle mého ověření se autorka nedopouští plagiátu. Nicméně práce se zdroji je nedůsledná. Shrnuto, formální zpracování je jednoznačně slabinou celé práce na hranici akceptovatelnosti.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Komentáře uvedeny v hodnocení obsahového zpracování.,

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Žádám studentku, zda by se zamyslel, čím by zahrnutí prostředí heren mohlo přinést k tématu její práce.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Předloženou bakalářskou práci navrhuji hodnotit známkou *velmi dobře*.

Datum: 12. 8. 2015

Podpis:

